

Jak spolu souvisí participace a bioekonomika v komunální sféře?

Praha, 2. 12. 2021 – Odpověď na otázku v titulku přinesl národní vzdělávací seminář projektu GoDanuBio, jehož partnerem za Českou republiku je Národní klastrová asociace (NCA). Tématem online semináře bylo využití nástroje participativní governance pro zavádění vhodných bioekonomických řešení v obcích a městech ČR. Širším cílem této akce bylo zvýšení povědomí o bioekonomice a potenciálu obnovitelných biologických zdrojů (OBZ) pro budování post-ropné společnosti.

NCA je již podruhé za poslední čtyři roky partnerem v projektu zaměřeném na bioekonomiku zemí Dunajského regionu pod vedením státní agentury Bádenska-Württemberska – BIOPRO. Ta se snaží cestou projektových aktivit a výstupů v projektu [GoDanuBio](#) přenést vlastní zkušenosti a metody, jak napomáhat municipalitám a regionům ve zúročení místních OBZ. Jednou z nich je podpora nových bioekonomických inovativních projektů, spolupráce s malými a středními podniky a výzkumem. Klíčovým impulsem pro tuto cestu je však skutečnost, že Bádensko-Württembersko má vlastní bioekonomickou strategii, která tvoří jednu z významných složek politiky tohoto státu v oblasti udržitelného rozvoje a snižování závislosti na fosilních zdrojích. Po úvodním vystoupení prezidenta NCA, Jiřího Herinka, a Petra Švece, ředitele Národní sítě Zdravých měst, asociovaného partnera projektu GoDanuBio, představila projekt jeho manažerka Lenka Podjuklová. Hlavním výstupem projektu bude společná bioekonomická strategie zemí Dunajského regionu.

V první části semináře otevřela problematiku participativní governance Dana Diváková, ředitelka Institutu komunitního rozvoje. Přínosy tohoto přístupu vtahujícího do rozhodování politických zástupců obcí, měst a krajů všechny další složky, jako je veřejnost, úředníci a experti, představili pomocí názorných příkladů ze své praxe Iva Hájková z Městské části Praha 10, Irena Vodičková za Zdravé město Litoměřice a Petr Holý z oddělení regionálního rozvoje Kraj Vysočina.

Zatímco participativní governance má v prostředí komunální sféry již své pevné místo a řadu úspěšných výsledků, téma bioekonomiky je stále poměrně nové a v podmínkách ČR téměř neznámé. Tento fakt konstatovala i Pavla Břusková, konzultantka NCA pro projekt GoDanuBio, ve své prezentaci v rámci druhé části semináře zaměřené na bioekonomiku. Podle Bioekonomické strategie Evropské komise z r. 2018 se bioekonomika chápe jako ekonomika založená na produkci OBZ a konverzi těchto zdrojů a bioodpadů na produkty s přidanou hodnotou, jako jsou potraviny, krmiva, nejrůznější výrobky z biologických materiálů a bioenergie. Bioekonomika tak svým hodnotovým řetězcem přesahuje záběr jednoho resortu a vyžaduje koordinaci všech zúčastněných a zainteresovaných sektorů, jako je zemědělství, průmysl, místní rozvoj, vzdělávání a životní prostředí. Takovým koordinačním orgánem pro bioekonomiku zatím Česká republika nedisponuje a veřejnost ani státní a veřejná správa o důležité roli bioekonomiky a jejím potenciálu prakticky neví.

Přitom Evropská komise vkládá do bioekonomiky velká očekávání a investuje do projektů pro její rozvoj miliardové prostředky ve finančních programech Horizon, Interreg Central Europe a dalších. Důkazem toho je projekt POWER4BIO, kde byla českým partnerem Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, a jehož výstupem je Jihočeský spolek pro bioekonomiku, zatím jediná regionální

instituce tohoto typu v ČR. Tento praktický příklad propojení participativní governance a bioekonomiky na semináři představila doc. Eva Cudlínová. Velkým úspěchem bylo pověření Spolku vykonávat funkci Krajské inovační platformy pro bioekonomiku a zařazení inteligentní specializace „bioekonomika“ do krajské i národní Strategie RIS3.

Bioekonomickou část národního semináře projektu GoDanuBio završil Petr Novotný z Institutu cirkulární ekonomiky – INCIEN ve své prezentaci Bioodpady jako zdroj. Jistě stojí za následování úspěch obce Veselíčko oceněné v soutěži Obec 2030 s jejím uzavřeným cyklem bioodpadu, kdy kompost vyrobený na základě sběru bioodpadu od svých obyvatel a z okolních obcí je následně zdarma rozdán občanům pro jejich zahrady a pole a také využit na veřejnou zeleň. Velkou nadějí na zhodnocení bioodpadů (kaly ČOV a biologicky rozložitelné opady od obyvatel a z průmyslu) vyvolal úspěch města Brna s pilotním projektem využití energie z odpadu k pohonu městské dopravy „BioCNG pro Brno“.

V projektu GoDanuBio jsou pro první pololetí roku 2022 plánovány další “co-creation” workshopy k tvorbě společných postupů pro inovativní pilotní projekty v oblasti cirkulární bioekonomiky s cílem ekonomického oživení venkova. Těšíme se na vaši kreativní účast!

Kontaktní osoba pro média za NCA:

Ing. Jiří Herínek, prezident Národní klastrové asociace a komunikační manažer v projektu GoDanuBio, herinek@nca.cz
www.nca.cz

Project co-funded by European Union funds (ERDF, IPA)

Projekt GoDanuBio, s plným názvem „Participativní ekosystémy pro oživení spolupráce mezi venkovem a městy pomocí řízeného rozvoje cirkulární bioekonomiky v Dunajském regionu“, je realizován 19 partnery z 11 zemí Dunajského regionu po dobu 30 měsíců (7/2020–12/2022) v rámci Dunajského nadnárodního programu (DTP).

<https://www.interreg-danube.eu/approved-projects/godanubio>